

Fakta om ørreden

Ørreden findes i 3 former alt efter dens levevis:
Sørreden lever i store søer, men gyder i rindende vand.

Bækørreden er mindre og opholder sig hele livet i rindende vand.

Havørreder er betegnelsen for ørreder, der som voksne lever i saltvand, men gyder i rindende ferskvand. Det følgende omhandler havørreden.

Æggene lægges om efteråret og er 4 - 6 mm i diameter.

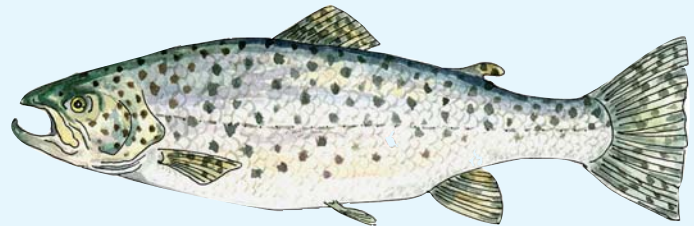
Efter 3 - 4 uger kan fostrets øjne ses, og de kaldes derfor øjenæg. Æggene klækkes i foråret.

Blommæsæksyngel er betegnelsen for nyklækket yngel, der lever af blommæsækken. De æder derfor ikke de første 4 - 6 uger. Hele udviklingen fra æg til blommæsæksyngel tager 410 daggrader. (Daggrader = Dage x Temperatur).

Når blommæsækkens næring er brugt op, får småfiskene tydelige mørke striber. De lever af ferskvandstanglopper, vårflyelarver, døgnflyelarver og andre smådyr.

Efter 1 - 2 år vandrer fiskene ud i den nedre del af vandløbet. De er nu 12 - 20 cm lange og skifter farve fra sribede til sølvblanke. De skal nu til at leve i saltvand.

Havørreder lever af småfisk og større krebsdyr. Efter ½ - 5 år i saltvand er ørrederne klar til at yngle. Hen på efteråret finder de tilbage til det samme vandløb, som de selv voksede op i.

Havørrederne skal først vænne sig til det ferske vand, inden de kan vandre op i vandløbet og yngle. I den første periode i vandløbet anlægges yngledragten, og fiskene skifter farve fra sølvblanke til bronzegule med mørke pletter. Hannernes underkæbe vokser ud til en krog.

Hannerne har territorier. På et sted med småsten laver hunnen en fordybning og lægger 1500 æg pr. kg hun selv vejer. Hannen befrugter straks æggene, som derefter dækkes til med småsten. De fleste voksne fisk overlever gydningen og vender tilbage til havet.

I Århus Å-system findes gode bestande i den øvre del af Lyngbygård Å, den øvre del af Jeksenbækken samt Voldbækken. I resten af åsystemet findes spredte bestande.

Tekst og layout: Naturcentrene i Århus
Illustrationer © Naturvejleder Bjarne Golles

